

הגמרא ממשיכה לבאר את המקור לפסולים שנשנו
במשנתנו. ואומרת הגמרא, שלמדים שטבול יום
שעבד במקדש מחלל את העבודה²⁷⁷, כמו ששנינו בברייתא, רבי סימאי
אומר, שיש בתורה רמז שטבול יום שעבד חילל²⁷⁸ בכתוב: "קְדָשִׁים
יְהִיו" "וְלֹא יַחֲלִלוּ". אם אינו ענין לטמא שלומדים שהוא מחלל עבודה
מהכתוב "וַיִּנָּדְרוּ מִקֳדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יַחֲלִלוּ", תנהו ענין לטבול
יום. שואלת הגמרא, אולי נלמד מכאן שכהן קורח קרחה ומשחית
פאת זקן שעבד מחלל את העבודה²⁷⁹. ומנין לומדים שטבול יום שעבד
במיתה?.

מפני שלומדים "חילול" "חילול" ואומרת הגמרא שחייבים לומר תנהו ענין
לטבול יום, ולא לקורח קרחה ומשחית פאת
זקן. מפני שלומדים שטבול יום שעבד חייב מיתה בגזירה שוה "חילול"
"חילול" מתרומה. וכיון שהכתוב בא לגזירה שוה "חילול" "חילול"
מתרומה אנחנו אומרים שטבול יום שפסול בתרומה, אסור באכילת
תרומה מחלל עבודה, ושאינו פסול בתרומה, קורח קרחה ומשחית פאת
זקן שאינו אסור באכילת תרומה, לא מחלל עבודה²⁸⁰.

רבה א' שצריכים לכ' חילול בטמא רבה אמר למה התורה כתבה שטמא וטבול יום
ומחוסר כפורים שעבדו מחללים עבודה²⁸¹?

277 תוס' שואלים מדוע לא נלמד מהכ' בטבול יום "ובא השמש וטהר" מכלל שהוא טמא כמו שדורשים במחוסר
כפורים מהכ' "וטהרה" מכלל שהיא טמאה. וי"ל שצריך את שני המקראות לעבודה "לא יחללו" ובאכילת תרומה
וקדשים מקרא אחר בפרק הערל ולא לומדים זה מזה. אבל מ"וטהרה" שכתוב ביולדת לומדים שמחוסר כפורים
אסור בקדשים. תוס'.

278 היה אפשר ללמוד מיושב או מבעל מום ואחד מאלו. תוס'. הג"ה ולמה שפרשו שמוטהרה מכלל שהיא טמאה
לא היינו מרבים מחו"כ אם לא היינו מוצאים ללמוד את טבול יום מהמקרא של רבי סימאי ק"ק קשה מה שא'
בסמוך אי כתב רחמנא במחוסר כפורים טבול יום לא אתי מיניה. הרי לא היינו לומדים את מחוסר כפורים אם לא
היינו מוצאים כתוב בטבול יום. וי"ל שרוצה לומר שאם מחוסר כפורים היה כ' במפורש. תוס'.

279 שכתוב קודם "לא יקרחו קרחה" וסמך לו "קדושים יהיו". רש"י.
280 ר"ח הק' שטבול יום שאכל תרומה יהיה במיתה. ובפ' הנשרפין (סנהדרין פג.) לא מנו את טבול יום. ושם
הוא הדין, או שכמו שחכ' ממעטים שם(דף פד.) בעל מום ששימש מהכ' בו ולא בעל מום ה"ה ומתו בו ולא בטבול
יום. ואבל אין למעט טמא ששימש שלכך הועילה הגז' שדשל חילול חילול, וכן טבול יום ששימש במיתה.
שדומה יותר לטמא מבעל מום. ונראה שה"ה לתרומה שלא ממעטים טבול יום. תוס'.

281 השאלה אינה על טמא שאם לא היה כתוב טמא לא היינו מוצאים באחד מהם שיחלל עבודה. שברי לומדים
את טבול יום באם אינו ענין לטמא. ואם טמא לא היה כתוב בווינורו היינו מעמידים את הכ' "קדושים יהיו" בטמא.
וכן במחוסר כפורים לא כתוב חילול, אלא לומדים לקמן שמחלל ממה שנקרא טמא. והשאלה של רבה היתה רק
על טבול יום ומחוסר כפורים. רש"י.

שאלה התורה היתה כותבת את הדין בטמא, היינו אומרים שרק טמא מחלל עבודה מפני שהוא מטמא אחרים. אם התורה היתה כותבת בטבול יום שפסול לאכילת תרומה, לא היינו לומדים ממנו שמחוסר כפורים שאינו פסול לאכילת תרומה מחלל עבודה. ואם היינו אומרים במחוסר כפורים, לא היינו לומדים שטבול יום שאינו מחוסר מעשה מחלל עבודה²⁸². ושואלת הגמרא, מדוע צריך לכתוב את דין חילול בשלשתם ואי אפשר ללמוד אחד מהם מהשנים האחרים?

לא קשה למה לכתוב מחו"כ אלא
למה לכ' טבוי
ושואלת הגמרא מה היתה השאלה?, באיזה מהם לא היה צריך לכתוב את דין חילול?. אם השאלה היתה מדוע צריך לכתוב שמחוסר כפורים מחלל עבודה, הרי אי אפשר ללמוד אותו מטבול יום וטמא שהם פסולים באכילת תרומה. אלא השאלה היתה שהתורה לא תכתוב שטבול יום מחלל עבודה ונלמד מטמא ומחוסר כפורים. ואי אפשר לפרוך את הלימוד שטמא ומחוסר כפורים הם מחוסרים מעשה, וטבול יום אינו מחוסר מעשה. שהרי הטומאה של מחוסר כפורים היא קלושה יותר משל טבול יום, שהרי העריב שמשו!. וחוזרת השאלה למה התורה צריכה לכתוב שטבול יום מחלל עבודה?.

רבה ט' שמחוסר כפורים של זב כזב מתרצת הגמרא, שרבה סבר שמחוסר כפורים של זב²⁸³ הוא כזב, זב שטבל והעריב שמשו לגבי קדשים הוא דומה לזב גמור שלא טבל, ולכן טומאתו אינה קלושה. ולכן אי אפשר ללמוד את טבול יום מטמא ומחוסר כפורים, מפני שאפשר לפרוך שטמא ומחוסר כפורים הם מחוסרים מעשה, וטבול יום אינו מחוסר מעשה²⁸⁴.

282 מחו"כ הוא מחוסר מעשה הבאת קרבן תאמר בטבול יום שאינו מחוסר הבאת קרבן ושימשא ממילא ערבא. אבל אין לומר בטמא שהרי גם הוא מחוסר טבילה. ועוד שהשאלה לא היתה על טמא. רש"י.

283 ה"ה למצורע אלא נקט אחד מהם. מחוסר כפורים דזב כזב. שלענין קדשים שלא הותר אצלו הוא כאילו לא טבל ואם אכלו חייב כרת, או אם נגע בהם טמאם למנות ראשון ושני ולכך לא קלשה טומאה אצל קדשים כלל. רש"י.

284 תוס' שואלים שלמ"ד לאו זב אין בו כרת ובמסכת כלים שנינו שמחוסר כפורים שנכנס למקדש חייב חטאת. וכן בפ' אלו הן הגולין, ובפ' ג' מינין טמא יהיה לרבות טבול יום עוד טומאתו בו לרבות מחוסר כפורים. ובהקומץ רבה מחוסר כפרה שנכנס לפנים ממחיצתו לעזרה בשוגג חייב חטאת במזיד ענוש כרת. ודוחק לומר שכל אלו הם כמ"ד מחוסר כפורים דזב כזב. ור"ת אומר שלא נקט פסול במחוסר כפורים אלא אגב טבול יום. והרב ר' חיים הק' ממה שא' בסוטה (ד' כט.) מנין לרביעי בקודש שהוא פסול ומה מחוסר כפורים שמותר בתרומה פסול בקודש משמע פסול ולא טמא. והרב ר' חיים מפרש שהנפק"מ היא לענין פסח הבא בטומאה ששנינו לא יאכלו ממנו זבין וזבות. למ"ד מחו"כ דזב כזב אין שוחטים וזורקים עליו שלא הותר בצבור אלא טמא מת, וה"ה טמא שריץ. ולמ"ד לאו זב שוחטים על מחו"כ דזב וכן מוכח בפ"ב דכריתות (דף י.). ועוד נפקא מינה לענין טומאה דחוייה בצבור

שרפה אונן ומחור"כ כשרה יוסף הבבלי או' שר' ואומרת הגמרא שתנאים נחלקו אם מחור"כ פסולה ונח' במחוסר כפורים של זב

מחוסר כפורים של זב הוא כזב. במה

ששנינו בברייתא שאם אונן או מחוסר כפורים שרפו את הפרה היא כשרה, מפני שפרה היא קדשי בדק הבית ולא קדשי מזבח²⁸⁵. יוסף הבבלי אומר שאם שרפה אונן הפרה כשרה, ואם שרפה מחוסר כפורים היא פסולה. ולכאורה הם נחלקו אם מחוסר כפורים של זב הוא כזב. יוסף הגלילי סובר שמחוסר כפורים של זב הוא כזב. וכיון שלומדים מהכתוב: "וְלִקַּח אֶזְזוֹב וְטָבַל בְּמִים אִישׁ טָהוֹר" שכל מעשי פרה צריכים להעשות על ידי טהור ולא על ידי טמא. אם מחוסר כפורים שהוא כזב שרף את הפרה היא פסולה. והתנא קמא סובר שמחוסר כפורים של זב אינו כזב, והוא כטבול יום שכשר בפרה.

ואומרת הגמרא שלדברי הכל מחוסר כפורים של זב הוא כזב. והתנא קמא ויוסף הגלילי חולקים במה שלומדים ממה שכתוב "וְהָזָה הַטָּהוֹר עַל הַטָּמֵא"²⁸⁶, מכלל שהוא טמא, שטבול יום כשר בפרה, שהרי מצאנו שטבול יום נקרא טהור והוא מותר במעשר שני. התנא קמא סובר שטבול יום שכשר בפרה הוא טבול יום של טומאה של כל התורה. ואפילו טבול יום של זב שהוא גם מחוסר כפורים עד שיביא את קרבנו למחר. ויוסף הגלילי סובר שטבול יום שכשר בפרה הוא רק טבול יום של הטומאה שבפרשה זו, טומאת מת. ולכן לומדים בקל וחומר מטומאת מת שאונן וטבול יום של טמא שרץ כשרים בפרה. אבל מחוסר כפורים של זב שהוא חמור, שכן טומאה יוצאה עליו מגופו אינו כשר בפרה²⁸⁷.

(לקמן דף לב:). תוס'.

285 תוס' שואלים על רש"י שמפ' שרפה זר כשר שפרה היא קדשי בדק הבית. שמכל מקום יש בפרה את כל הפסולין שבקרבת, כגון שלא לשמה שא' בהקומץ רבה (מנחות כז:). ושבע הזאות שבפרה שעשאו שלא לשמן פסולות. משום דחטאת קרייה רחמנא. וא' בפ"ק דחולין (דף יא.) שטרפות פוסל בה מטעם זה. ונראה ששרפה זר כשרה משום שטבול יום כשר בפרה. ולומדים את אונן ומחוסר כפורים בק"ו מטבול יום שאסור בנגיעת תרומה ומותר בפרה. ולמ"ד שמחוסר כפורים דוב כזב לא לומדים בק"ו מה לטבול יום דמת שמותר לאכול בפסח הבא בטומאה, מה שאין כן במחוסר כפורים. ואולי טבול יום שכשר מן התורה פסול מדרבנן. תוס'.

286 ואף על גב שהזאת מי חטאת כשרה בזר ושרפה פסול, מכל מקום לומדים שרפה מהזאה. תוס'.

287 ואין להקשות מה לטבול יום שכן מותר במעשר מה שאין כן באונן מפני שלומדים מנגיעה. תוס'.

א"ר אבהו אר"י מחוסר בגדים מהכ' מנין שמחוסר בגדים שעבד מחלל את
"וחגרת אותם" "לחקת עולם" רבי אבהו²⁸⁸ אמר בשם רבי יוחנן,
עבודה?

ויש שאמרו זאת משמו של רבי אלעזר ברבי שמעון מהכתוב: "וְחָגְרָתָּ
אֶתְּם אֲבִנֵיט אֶהָרֶן וּבְנָיו וְחִבְשֶׁת לָהֶם מִגִּבְעַת וְהִיְתָה לָהֶם כְּהֹנָה
לְחֻקַּת עוֹלָם", בזמן שבגדיהם עליהם כהונתם עליהם, אין בגדיהם
עליהם אין כהונתם עליהם, והם כזרים²⁸⁹.

ובברייתא ש' שתויי יין מחללים עבודה שואלת הגמרא, האם מכאן לומדים
ש"ו להבדיל בין הקדש ובין החול"

הרי לומדים זאת ממקום אחר כמו ששינינו בברייתא, מנין לומדים
ששתויי יין שעבדו מחללים עבודה? שנאמר: "יֵין וְשִׁכָר אֵל תִּשָּׂא וְכוּ'
וְלֹהֲבָדִיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל", עבודה שאתה עובד בשכרות קרויה
חול.

ומנין שמחוסר בגדים ושלא רחוק ידיים מחוסר בגדים ושלא רחוק בגז"ש
ורגלים שעבד מחלל עבודה? לומדים
"חוקה"

בגזירה שוה חוקה חוקה²⁹⁰ את מחוסר בגדים שכתוב בו "וְהִיְתָה לָהֶם
כְּהֹנָה לְחֻקַּת עוֹלָם". ואת שלא רחוק ידיים ורגלים שכתוב בו "וְהִיְתָה
לָהֶם חֻק עוֹלָם", משתויי יין שכתוב בהם "חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם"

288 ע"פ דקדוקי סופרים רבי אבהו במקום רבי אבהו.

289 מכאן לומדים בפרק הנשרפין מיתה (סנהדרין דף פג:). והקשה הרב רבי יעקב מאורלינש הרי מיתה כתובה
בפרשת ואתה תצוה! שמיתה נכתבה שם רק על מכנסיים, כמו ששמע מפשט הכתוב. ועוד יש לומר שצריכים
את הכ' "וחגרת" לחילול עבודה שנקרא זר. תוס'.

290 אור"ת שמה שאמרו שתורה וחוקה הוא לעכב, חוקה מגזירה שוה, ותורה מהמשמעות. תוס'.